ԵՒԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆԵՑԻ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

786
Հ 57

2013
786.2
Տ-57
-2009

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

11124-38
IV վա|
-574

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ 1935

705-2017
(745-2009)
(7243)

ՀՍԽՀ
ՊԵՏՀՐԱՏ

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ

ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՐԵՐ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ՅԵՐԵՎԱՆ 1935

Գլխ. խմբ. Ռ. Թերլեմեզյան
Տեխ. խմբ. Տ. Խաչվանքյան

Պետհրատի տպարան
Գլավլիտ 195, Պատվեր 454, Հրատ. 3301, Տիրաժ 1000

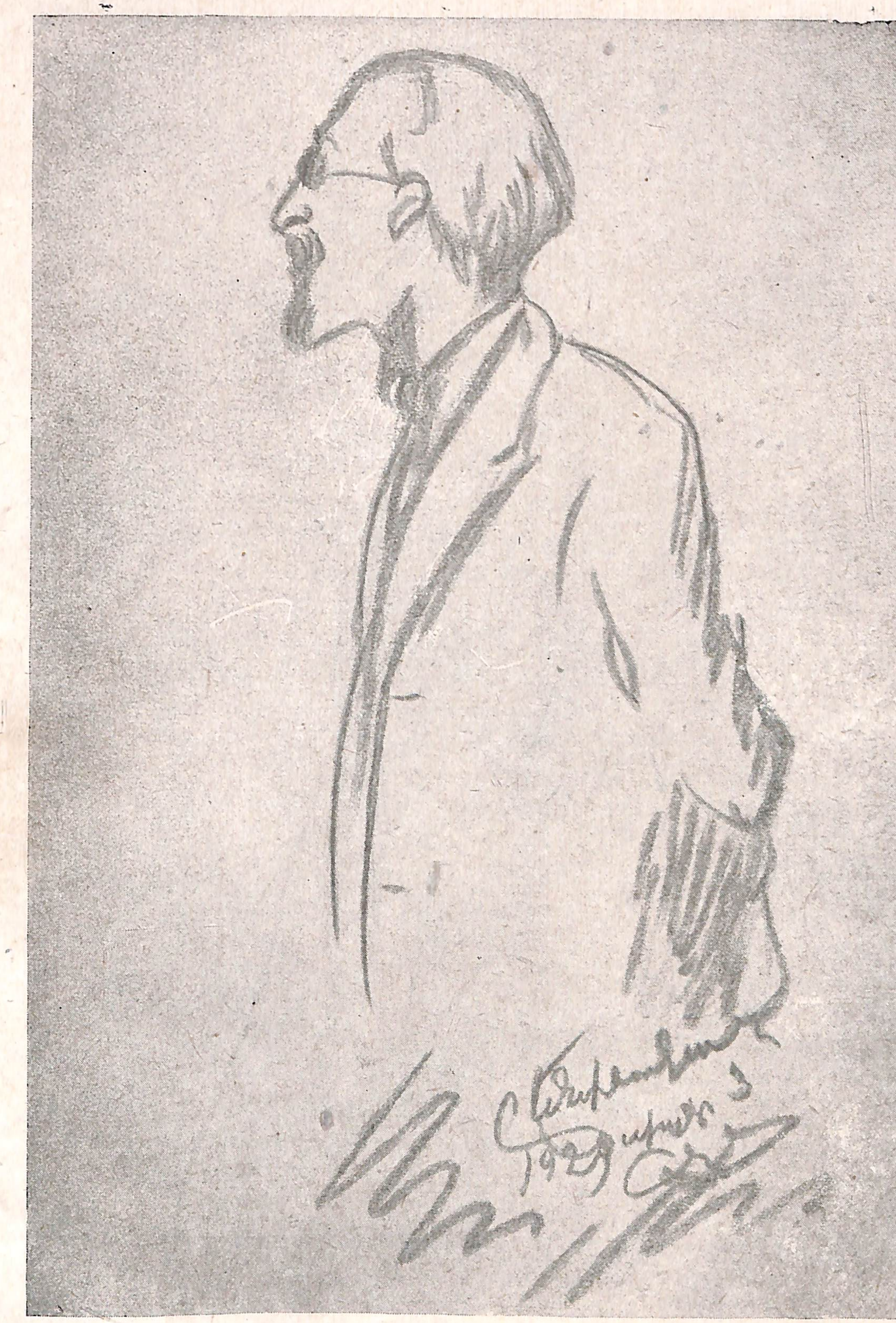

Ն. ՏԻԳՐԱՆՅԱՆ   Նկ. Աղավնի Մեսրոպյանի

***

ՀՍՀՀ Պետական Հրատարակչությունն առանձին ժողովածուով լույս է ընծայում հանրապետության ժողովրդական կոմպոզիտոր ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ մշակած հայկական պարերը՝ դաշնամուրի համար։

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԸ հիսուն տարվա յերաժշտական անցյալ ունի։ Նա առաջին հեղինակներից մեկն եր, վոր սկիզբ դրեց մեզանում դաշնամուրային գրականության։ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ ժամանակակից կոմպոզիտորները նույնպես զբաղվել են ինսարումենտալ արվեստի խնդիր ներով, սակայն եպիզոդիկ կերպով միայն։ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԸ հենց սկզբից, վոկալ արվեստին հակադրեց դաշնամուրային գրականությունը, թեև ըստ էության այդ հակադրությունը տարբեր յերաժշտական սկզբունքներից չեր բղխում։

Արվեստագետի յերաժշտական ժառանգության մեջ ճշնշող տոկոսը կազմում են պարական կլասիկ յերգերը, այդ յեղանակների մշակումը դաշնամուրի համար։ Այստեղ է նրա արվեստի հիմնաքարը։ Այս աշխատությունների մեջ պետք է վորոնել նրա ժեծությունը։ Այդ ժառանգության մեջ կան նաև վրացական ու քրդական յերգերի մշակումներ։

ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ հրատարակած ու անտիպ յերկերը ցույց են տալիս, վոր նա խոշոր ուշադրություն է դարձրել մի ժամանակ հայկական, մասամբ նաև արևելյան պար յեղանակների մշակույթի վրա։ Պետք է ասել, վոր կոմպոզիտորն իր յերաժշտական գործունեությունն սկսել է հենց այդ յերգերով։ Այս պարյեղանակները բավական մեծ թիվ են կազմում, վորոնք հրատարակված են տարբեր ժամանակներում։ Վերջին տարիները ՀՍՀՀ Պետհրատն այդ յեղանակներից մի քանիսը վերահրատարակեց։

Ներկա ժողովածուի մեջ մենք ամփոփել ենք կոմպոզիտորի հայկական տասը պարյեղանակները, որոնք գեղարվեստական մեծ արժեք ունեն։

Այս պարյեղանակների հիմնական ակունքը հայկական ժողովրդական յերգն է, թեև յերբեմն վորոշ յերաժշտական ֆրազներում հնչում են արևելյան տարբեր ժողովրդական յերգերի յուրահատուկ ակորդներ։ Սա բխում է նրանից, վոր դեռևս ամբողջական կերպով չի ուսումնասիրվել ինչպես հայկական, այնպես էլ արևելյան այլ ժողովուրդների յերգի առանձնահատուկ գծերը։ Գիտական լուրջ ուսումնասիրությունը միայն կարող է այս հանգուցային հարցերը լուսաբանել։

Վերոհիշյալ տեսակում ամփոփված հայկական պարյեղանակները ժողովրդական կոմպոզիտոր ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԸ մշակել է տարբեր ժամանակներում։ Նրանք մեծ արժեք ունեն հատկապես իրենց ռիթմական առանձնահատկություններով։ Յերիտասարդ ևհասուն ստեղծագործական տարիներում գրված այս աշխատությունները մի ժամանակ ցույց են տալիս այն մեծ աշխատանքը, վոր ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԸ կատարել է հայկական ժողովրդական պարյեղանակների մշակման ասպարիզում։

Ռ. ԹԵՐԼԵՄԵԶՅԱՆ

7—ապրիլ 1935 թ.
Յերևան

ԴՅՈՒԶ ՊԱՐ
Дюз-пар.

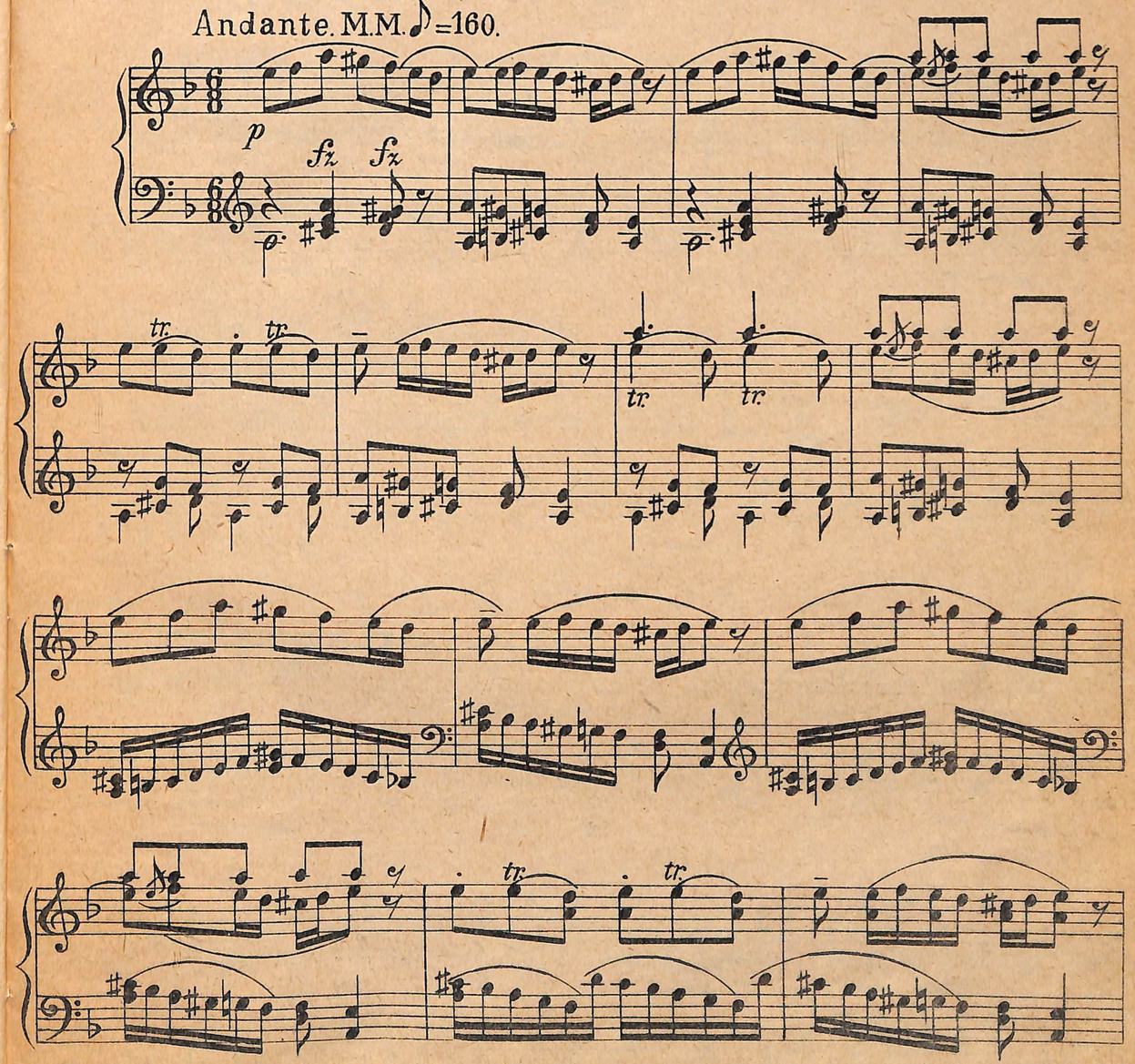

f m-a-r-c-a-t-o

Marcato il canto.

ff

ՅԵԴ ՈՒ ԱՌԱՋ
Ед у арач

Moderato. M.M. ♪ = 138.

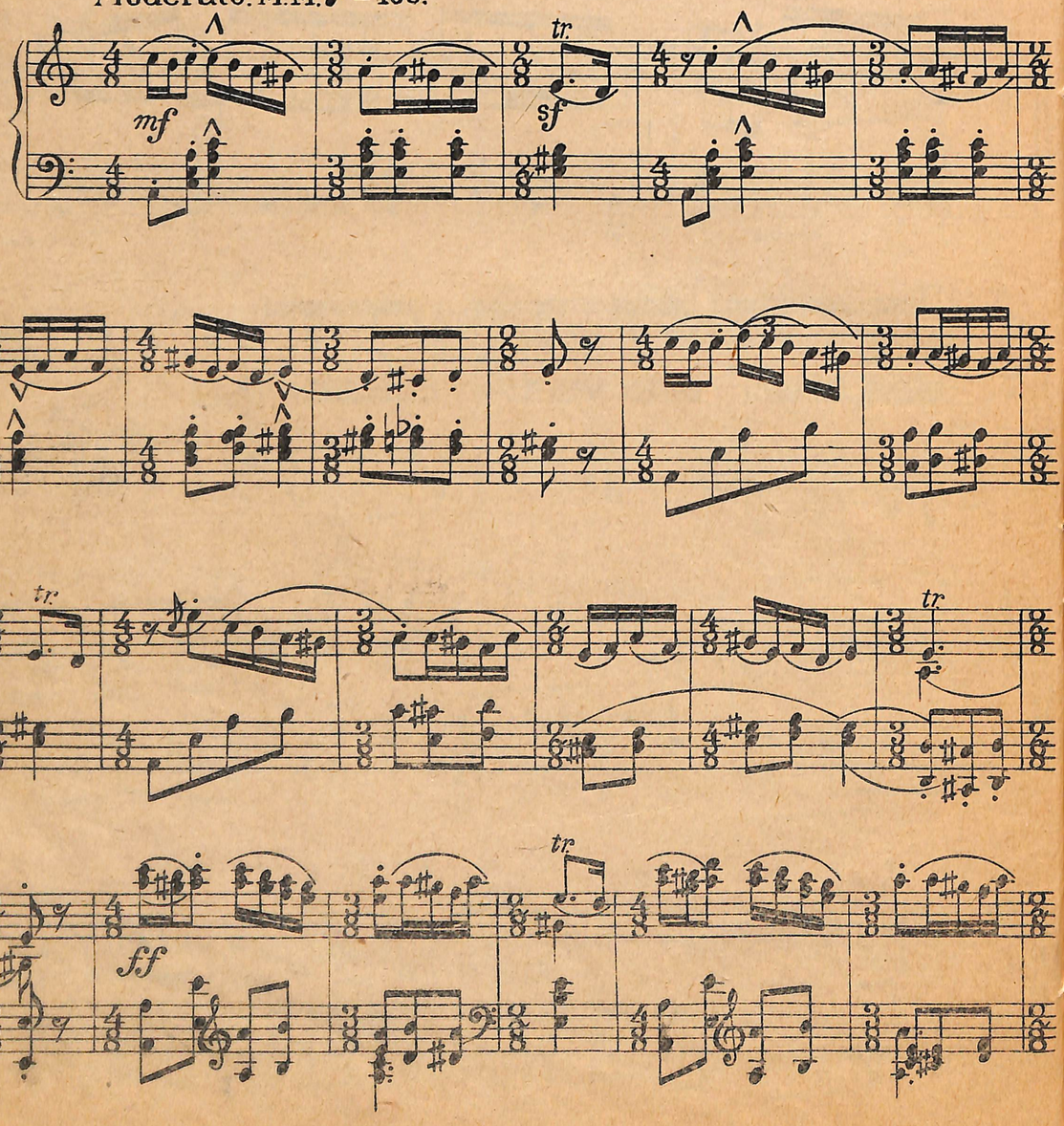

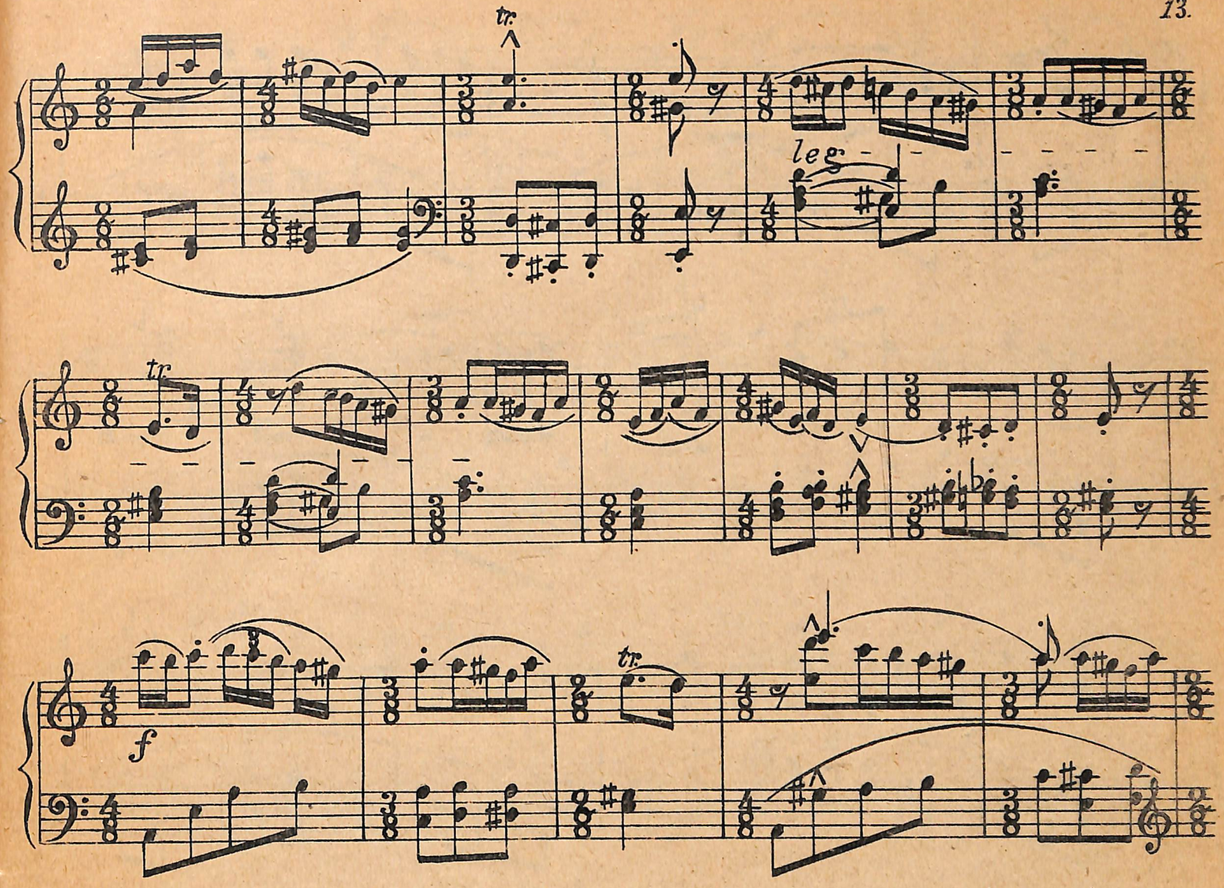

Poco animato. M.M. ♪ = 152.

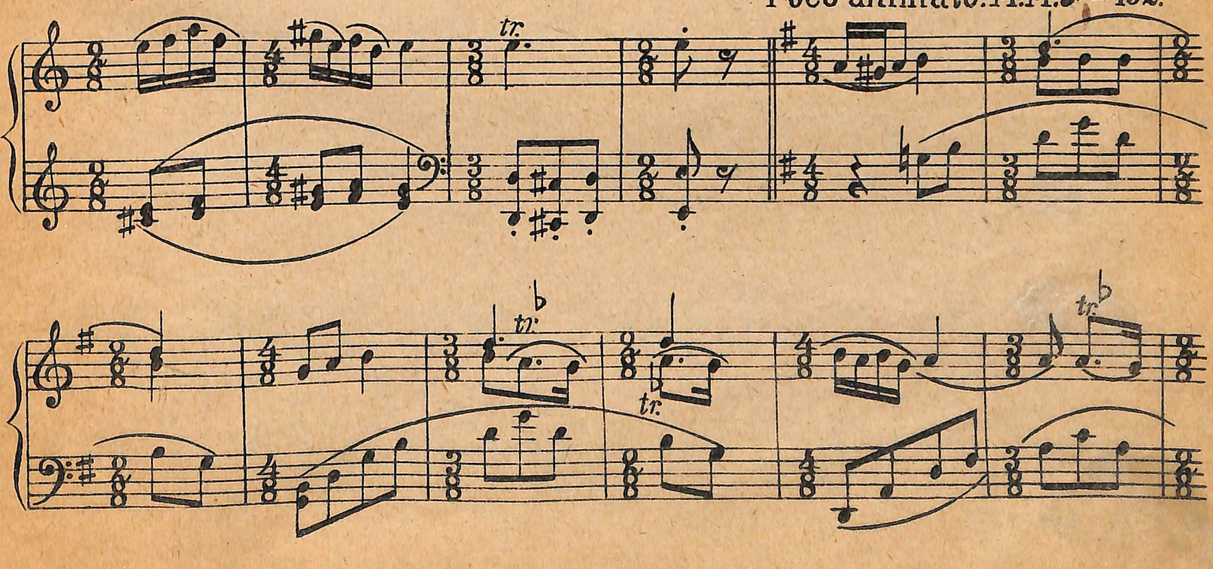

f

p

f

ff con animo

pp

ff

8

pp

8

8

p

8

pp

ՖԻՆՋԱՆ
Финджан

Andante. M.M. ♩=160.

m.f.

m.f.

405-2014
111124
38
945-2009

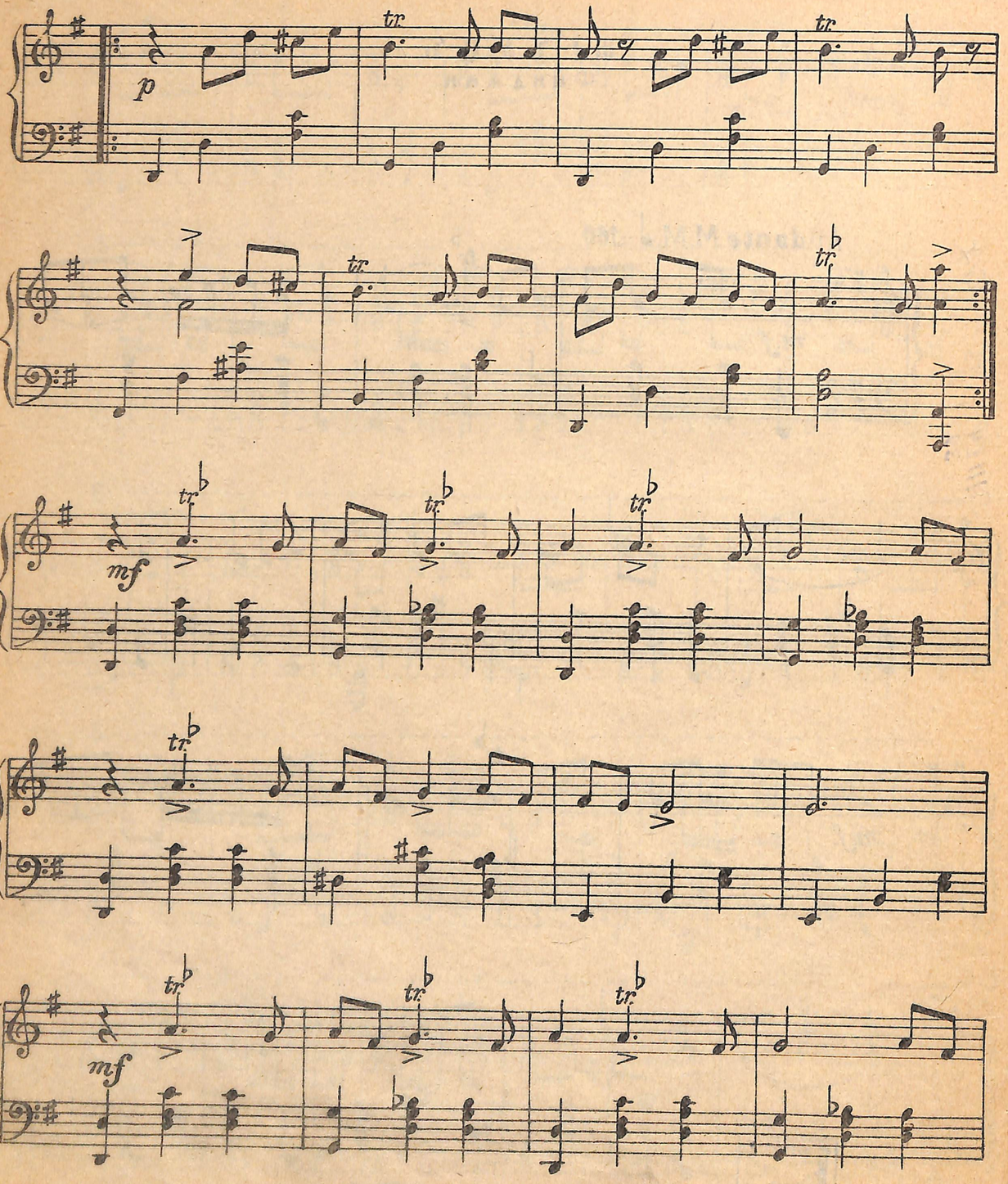
p
tr
mf
f
1.
2.

ՖԱՏԵՆ ԿԻՏԱՄ

Фатэн китам

Moderato. M.M.♩=168.

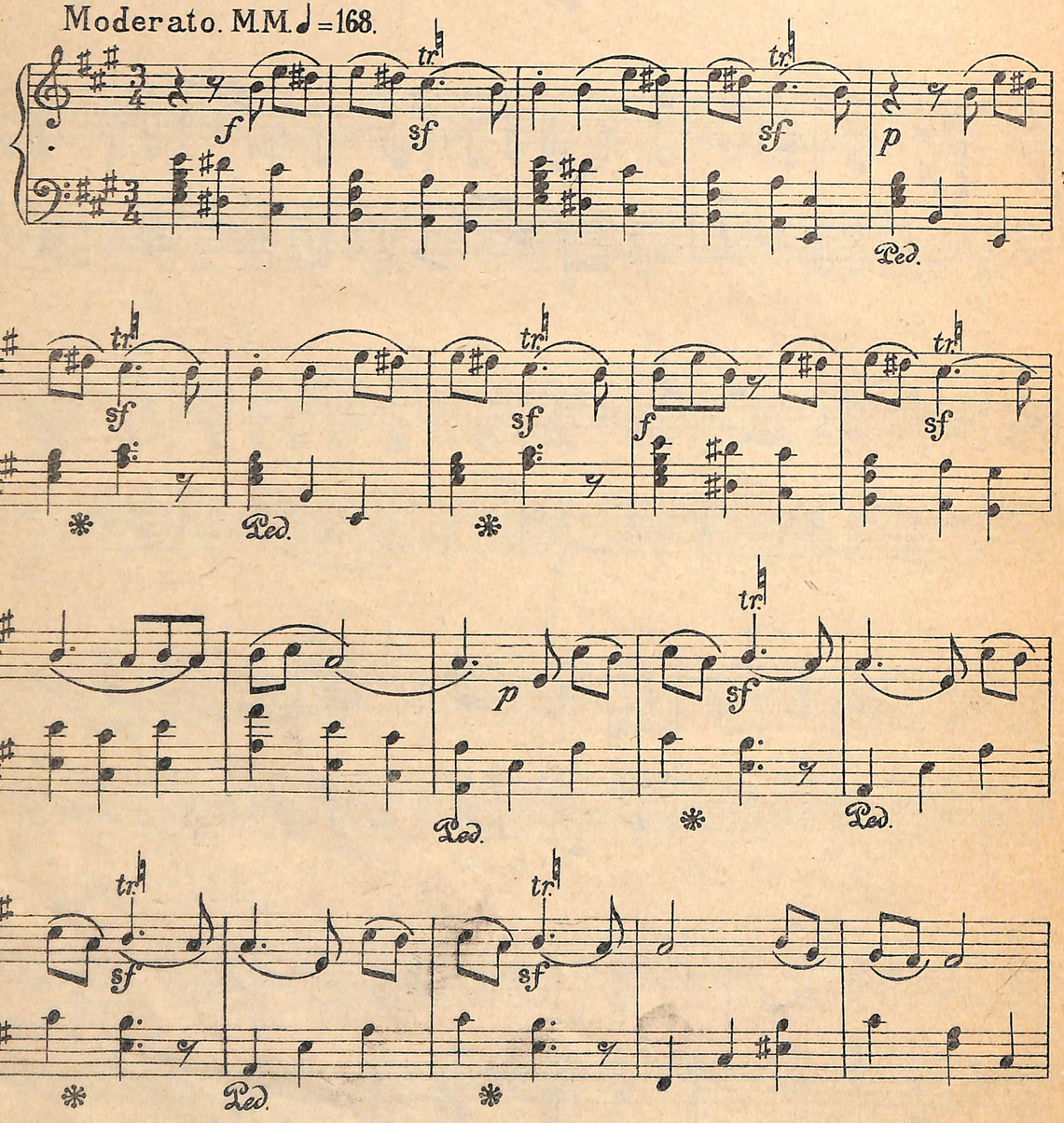

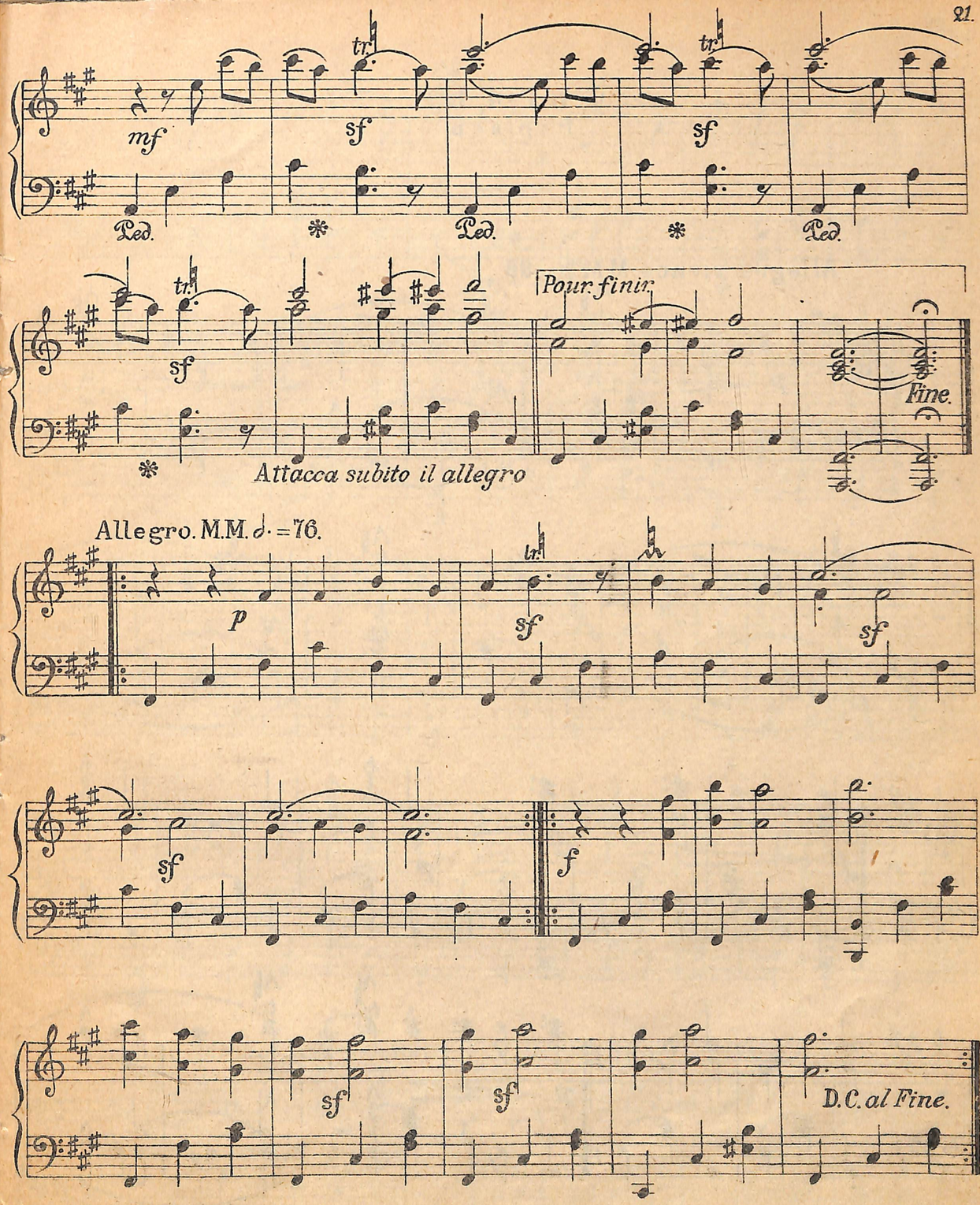

Վեր-վեր
Вер-вер

Allegro vivace. M.M. ♩.=96.

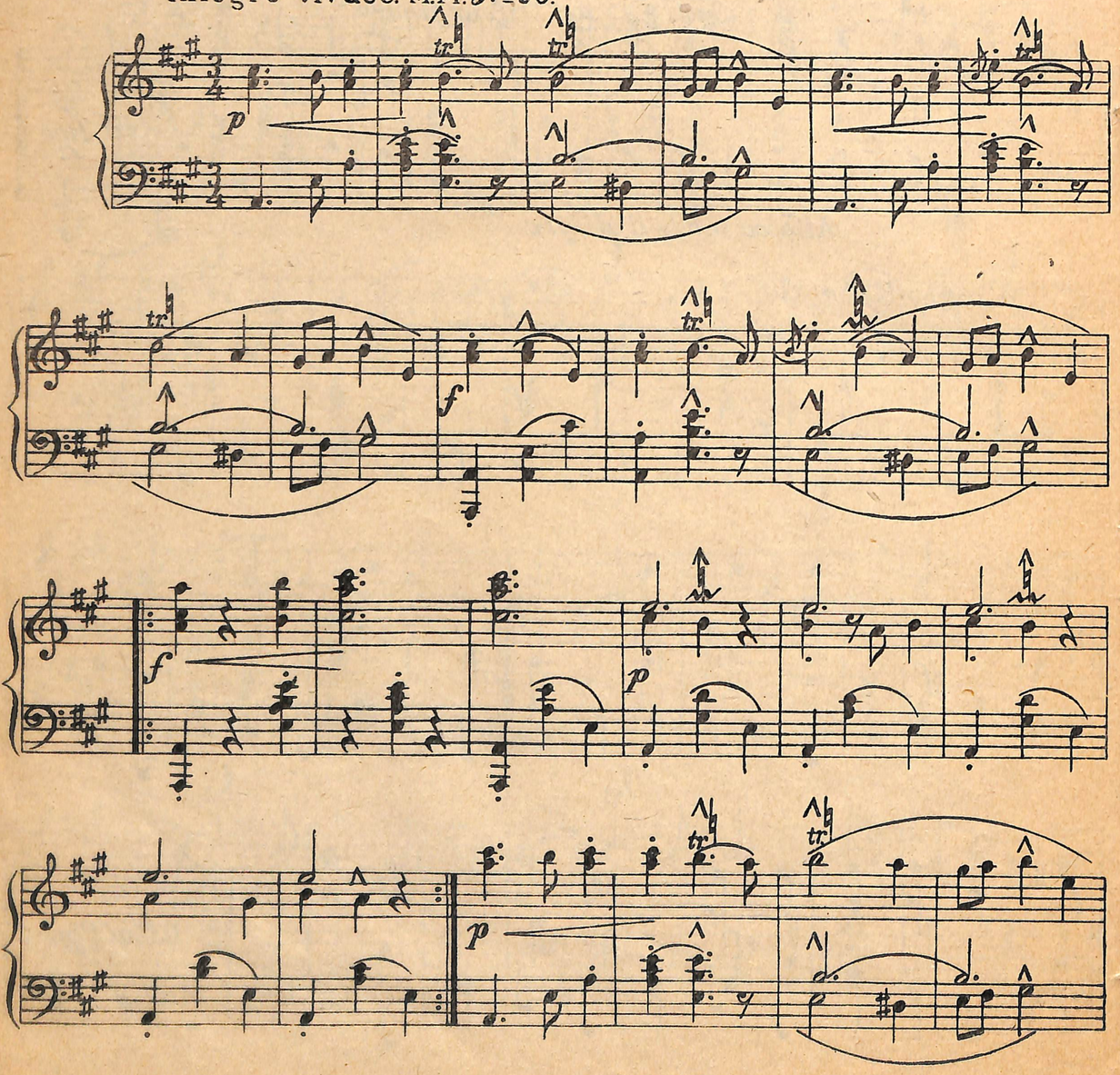

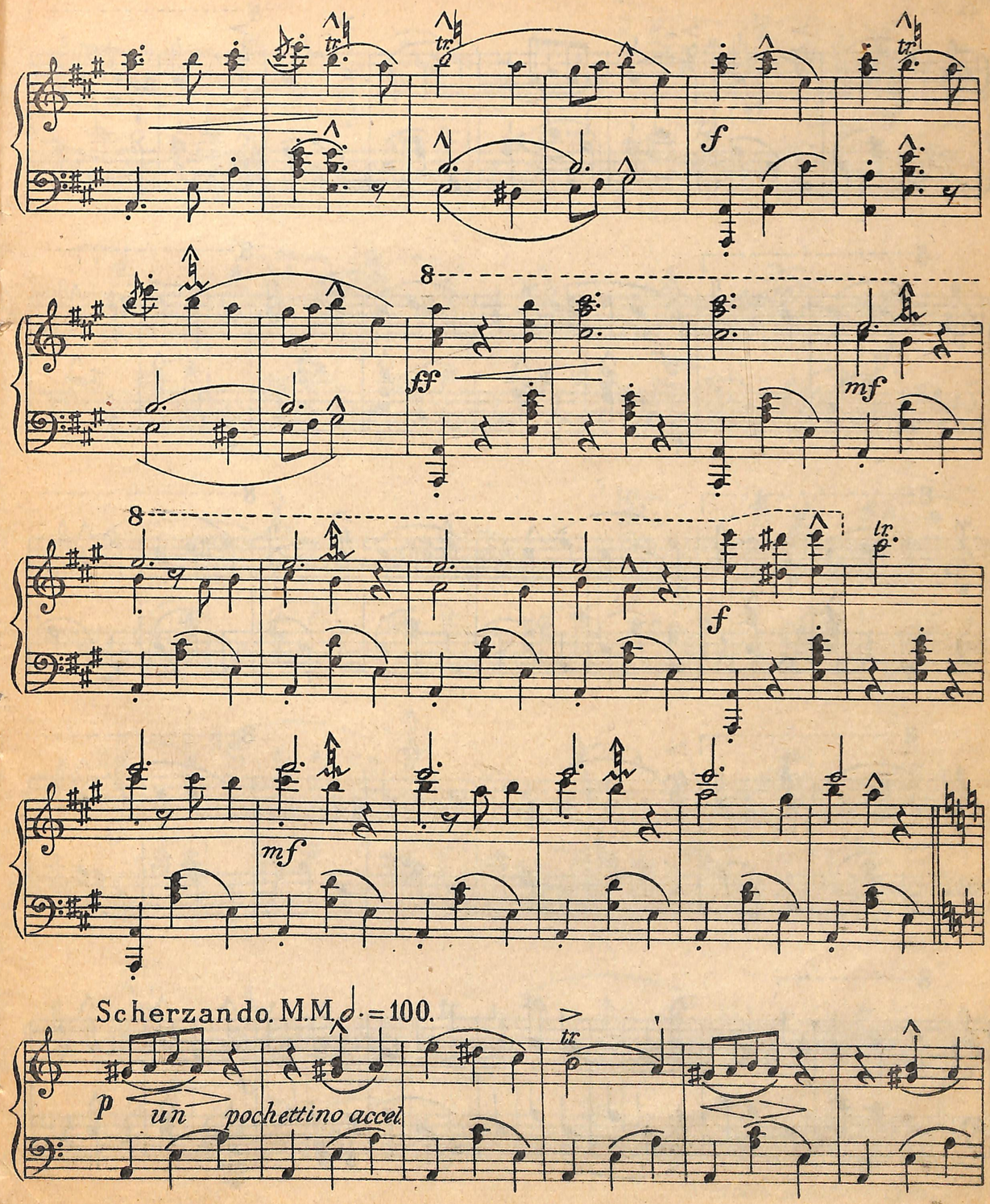

Attacca subito il Presto.

Кёр-Оглы.

Presto e animato. M.M. ♩. = 116.

f

ff *fp*

p

mf

f

ff *fp*

p

mf

poco rite-nuto

ՌԱՆԳԻ
Ранги

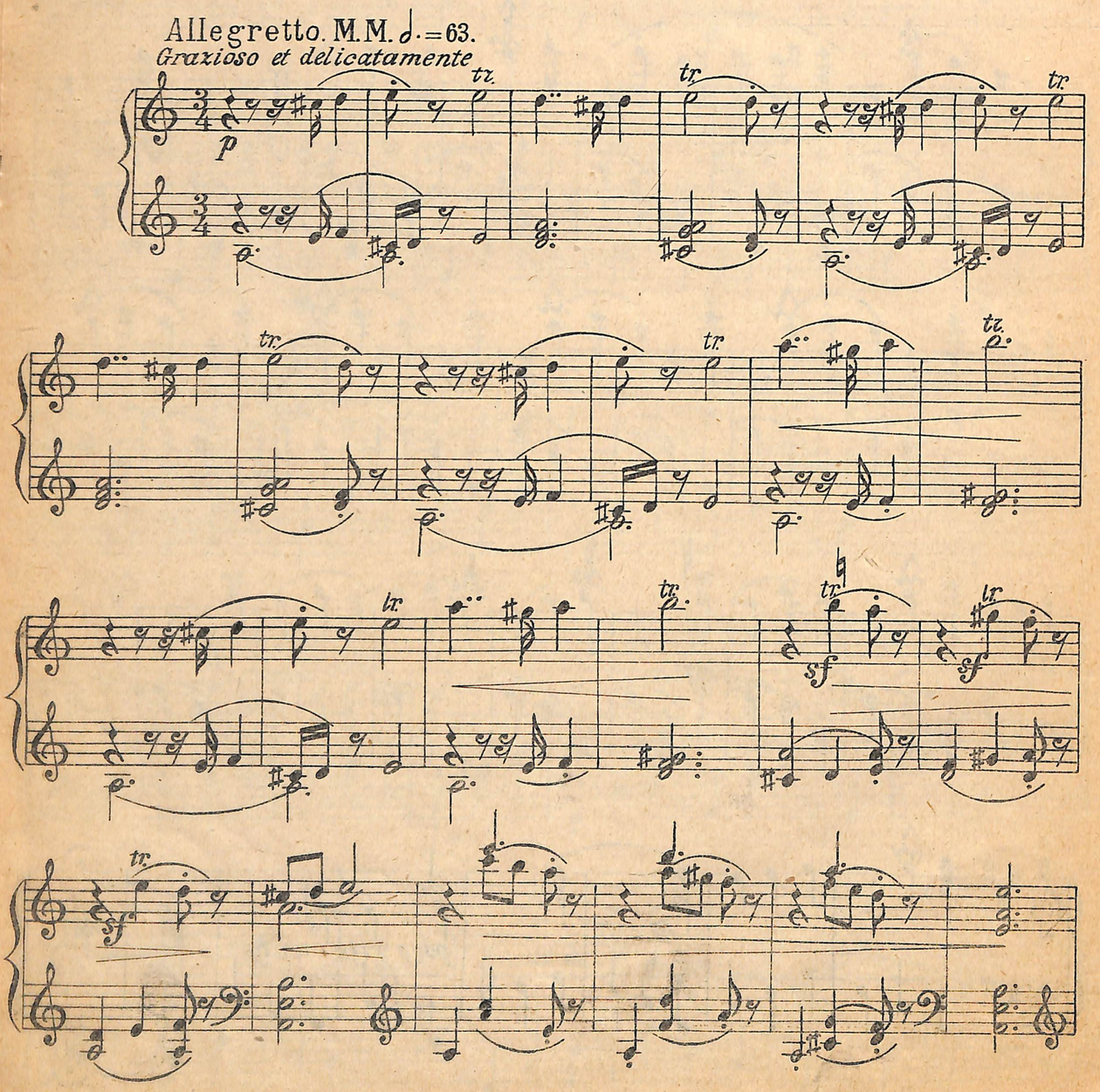
Allegretto. M.M. 𝅗𝅥. = 63.
Grazioso et delicatamente

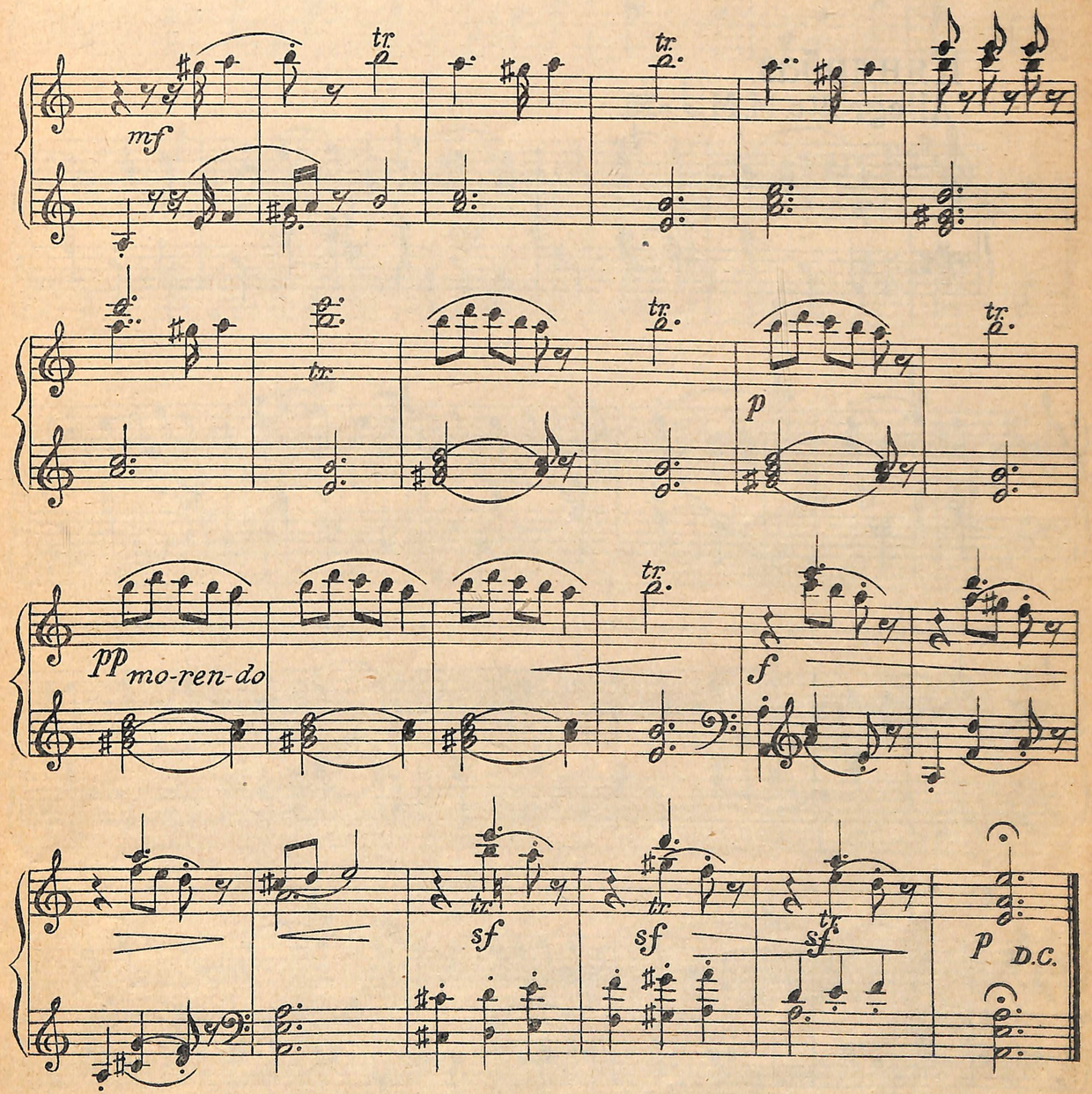

ՅԵՐԵՔ ԿԼՈՐ ՊԱՐ
Три круговых танца

Кяндрбаз.
Allegretto. M. M. ♩.=58.

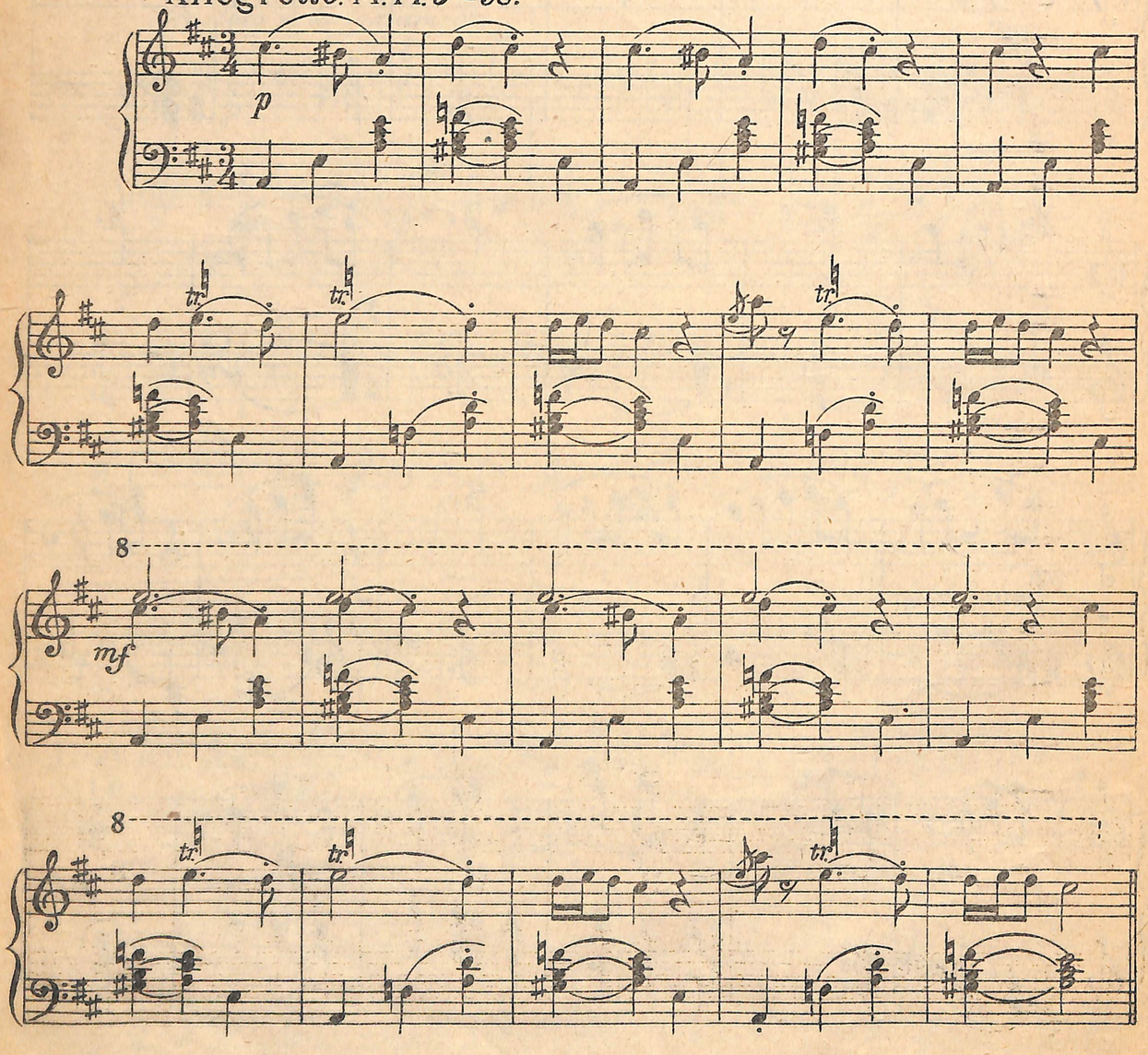

Вард-кошикс.
Tempo I. ♩.=58.

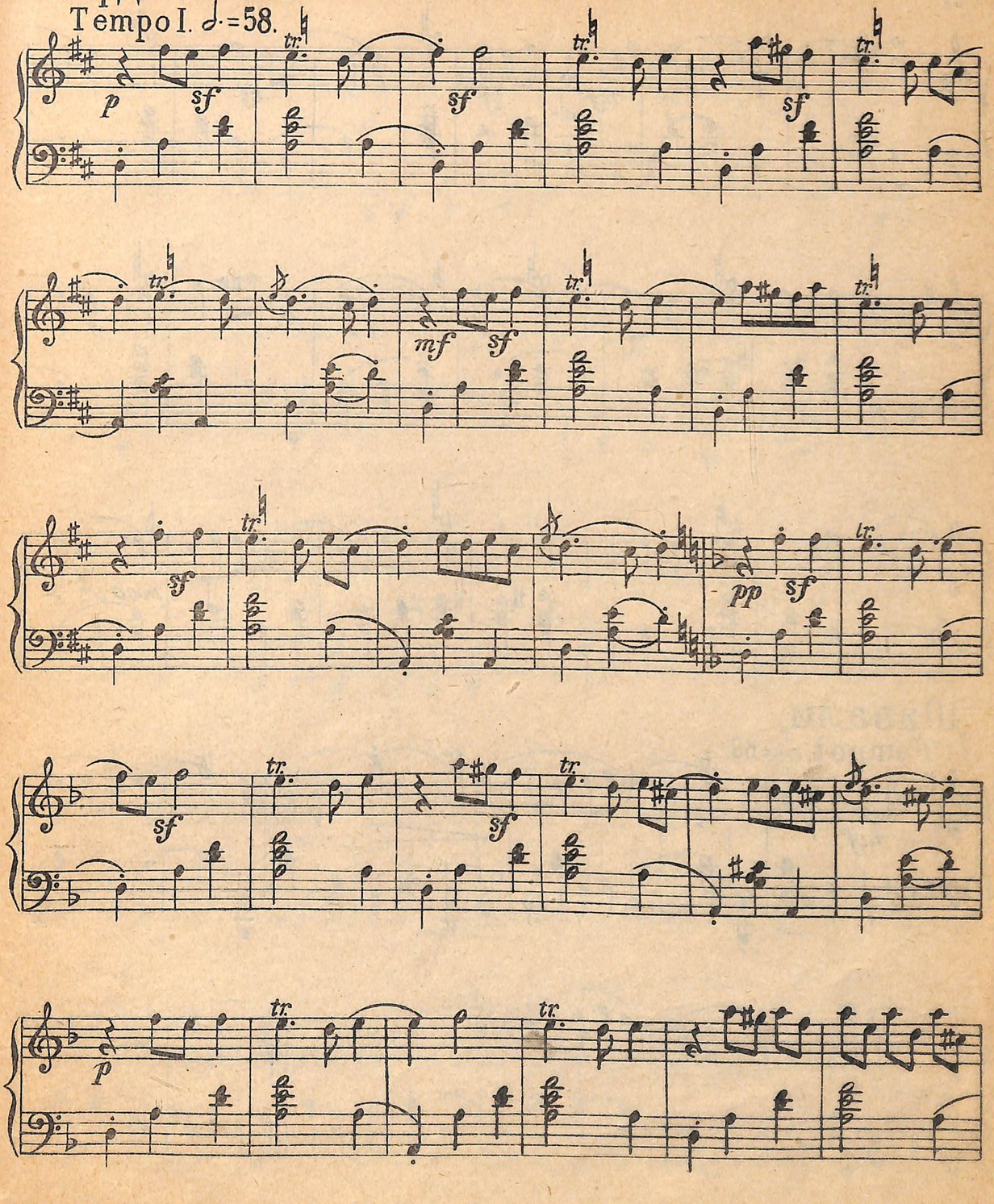

mf sf sf

poco zit. P

Шавали.

Tempo I. ♩=58.

mf

f

mf

ritenuto

ԿՈՎԿԱՍ
Кавказ

Allegro. ♩.=88.

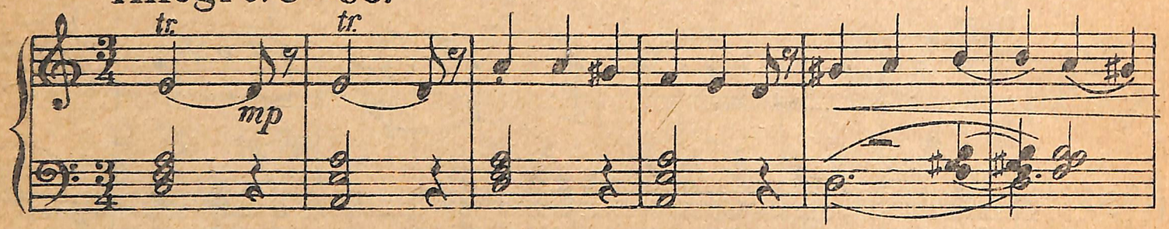

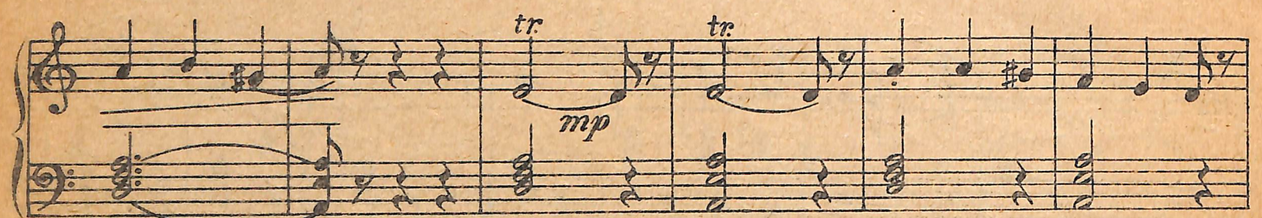

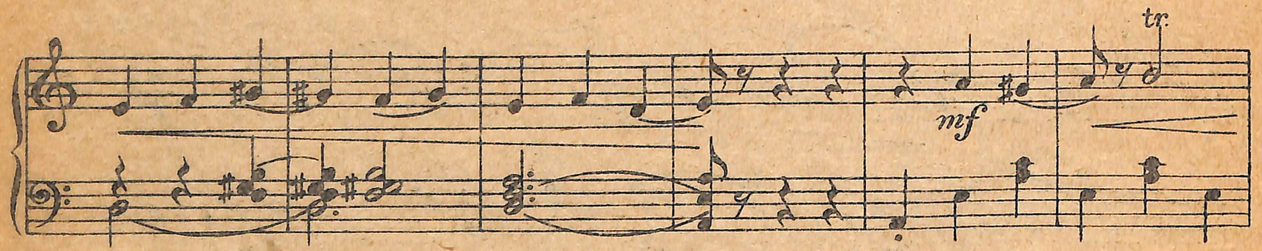

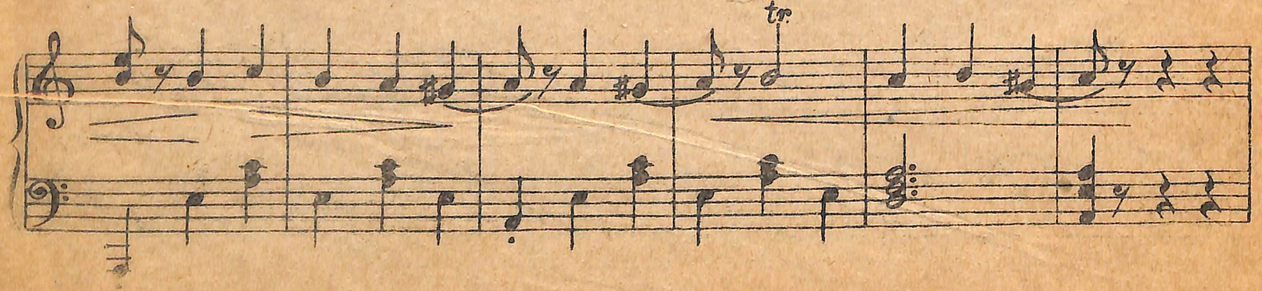

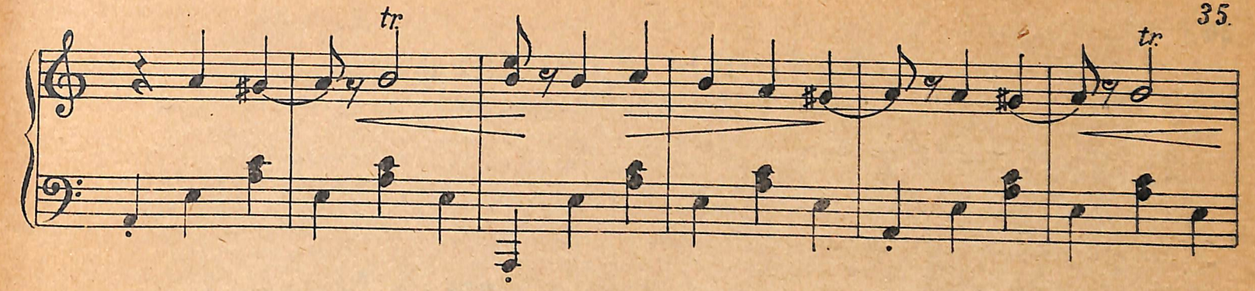

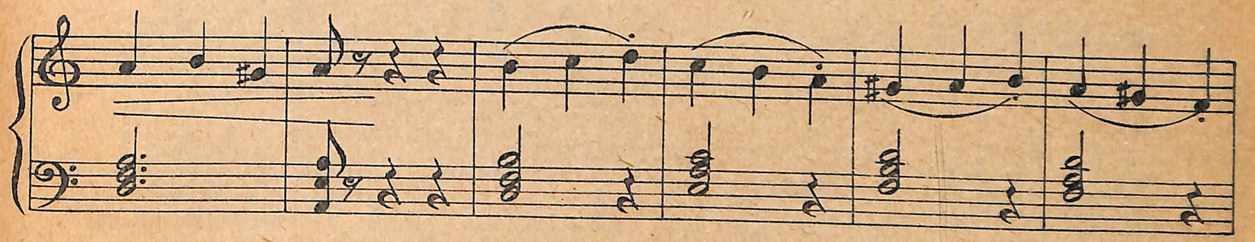

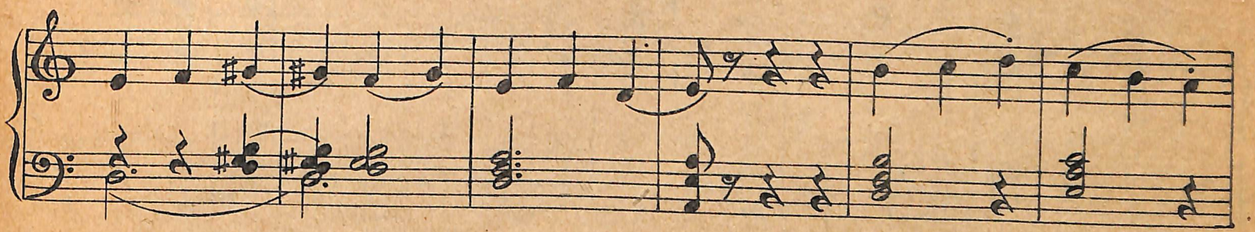

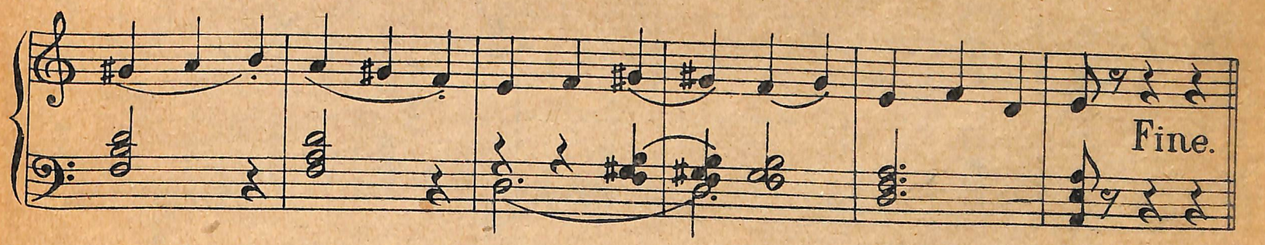

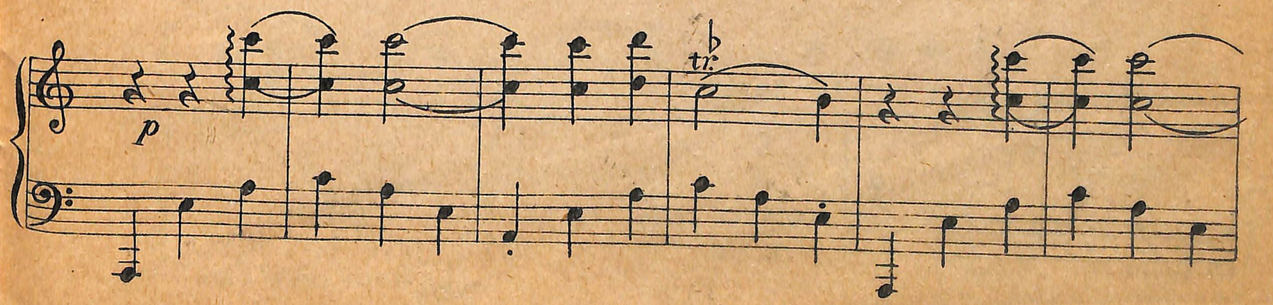

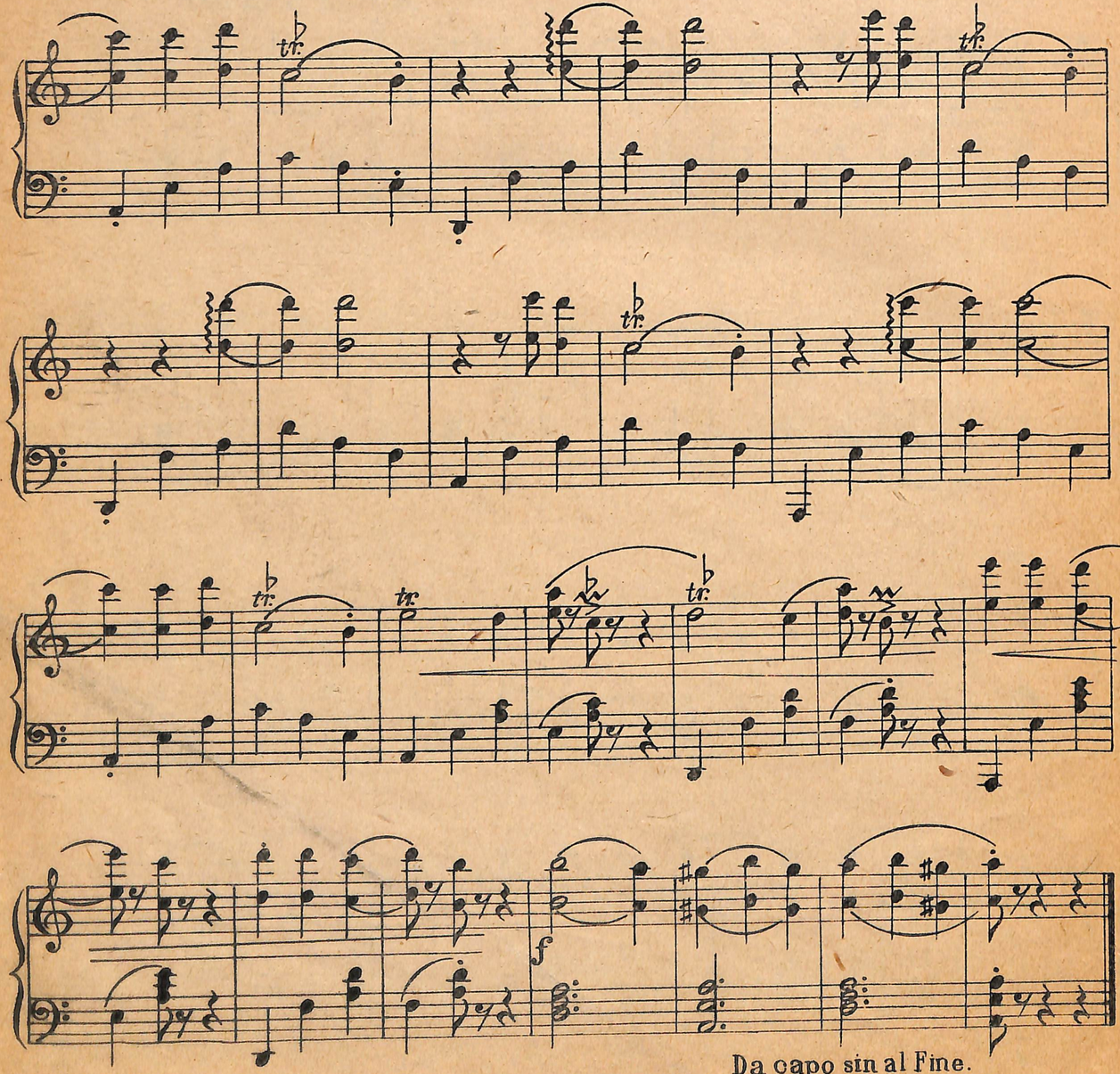

Da capo sin al Fine.

ԳՅՈՒՄՐՎԱ ԿԼՈՐ ՊԱՐ
Гюмринский круговой танец

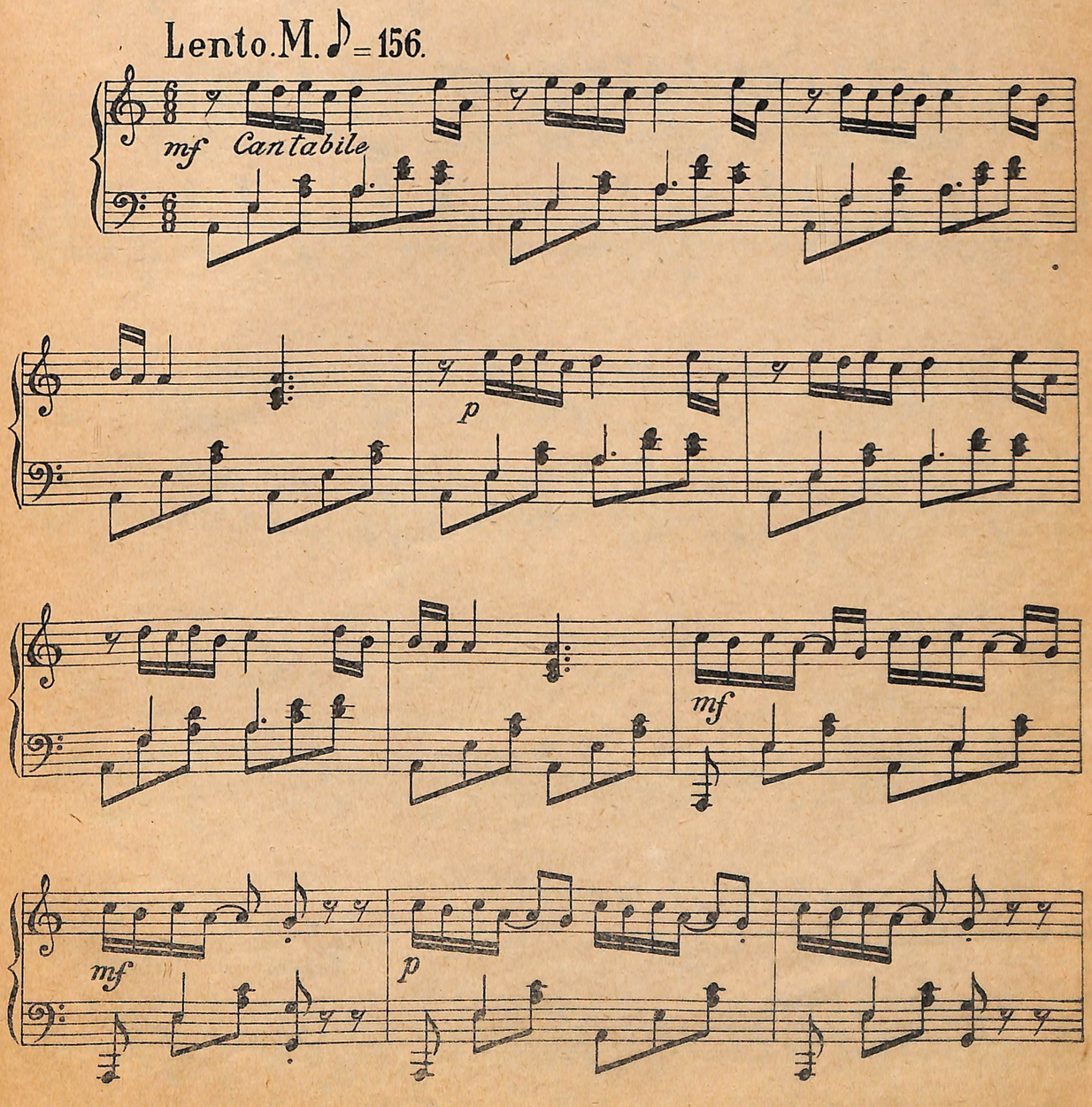

f

grave e poco animato

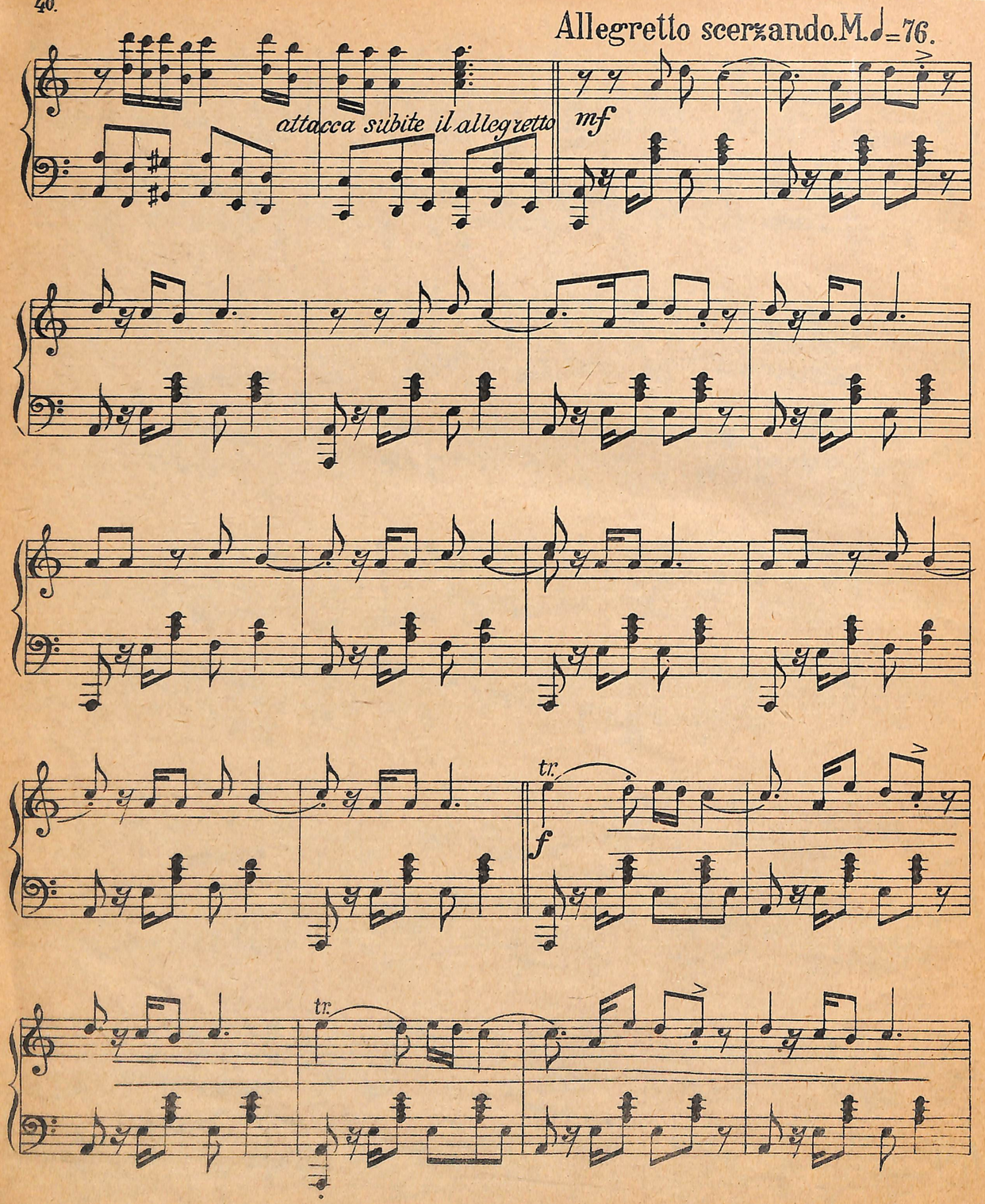
Allegretto scerzando. M. ♩=76.
attacca subite il allegretto
mf
tr.
f
tr.

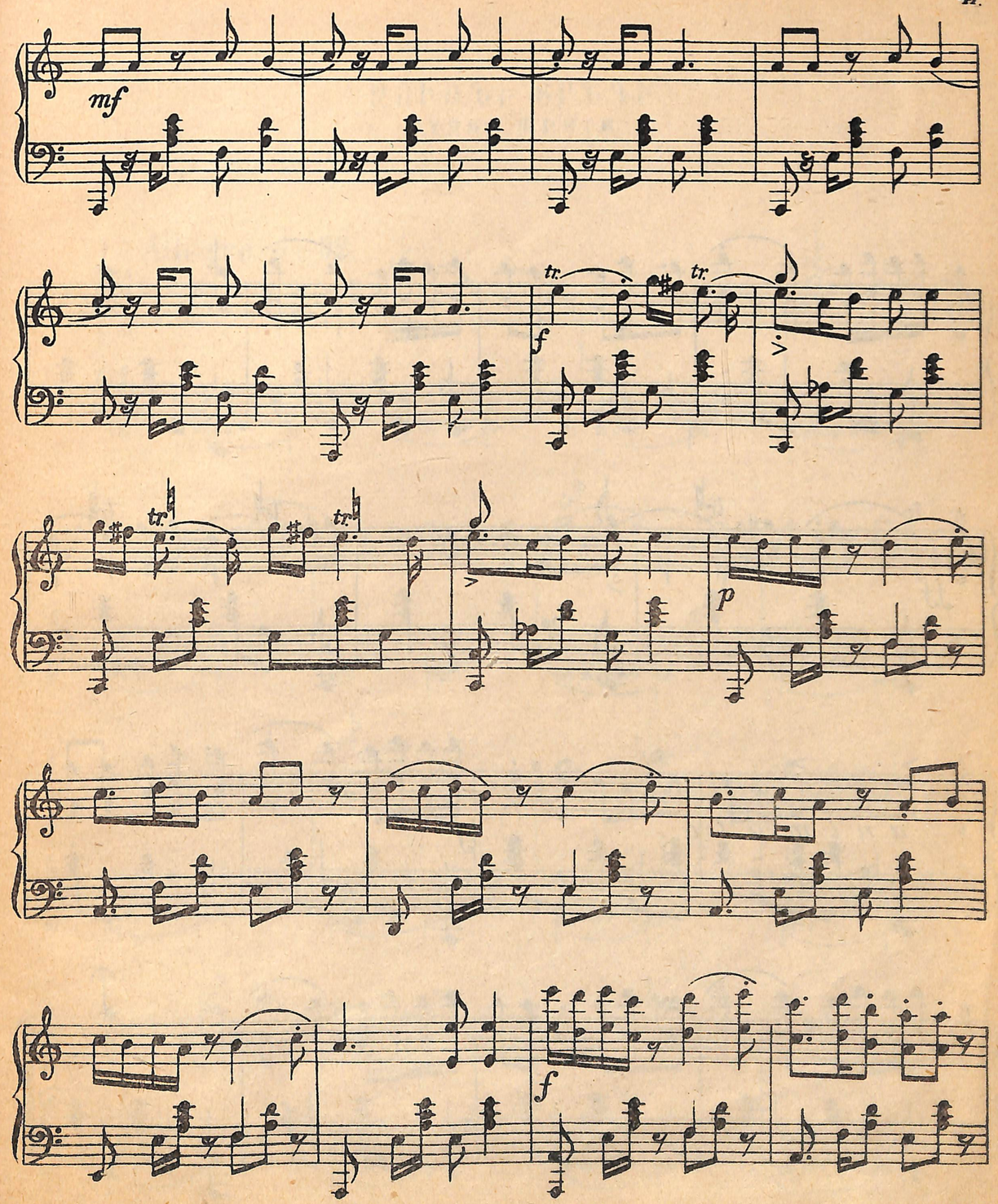
mf
tr.
f
tr.
tr.
tr.
p
f

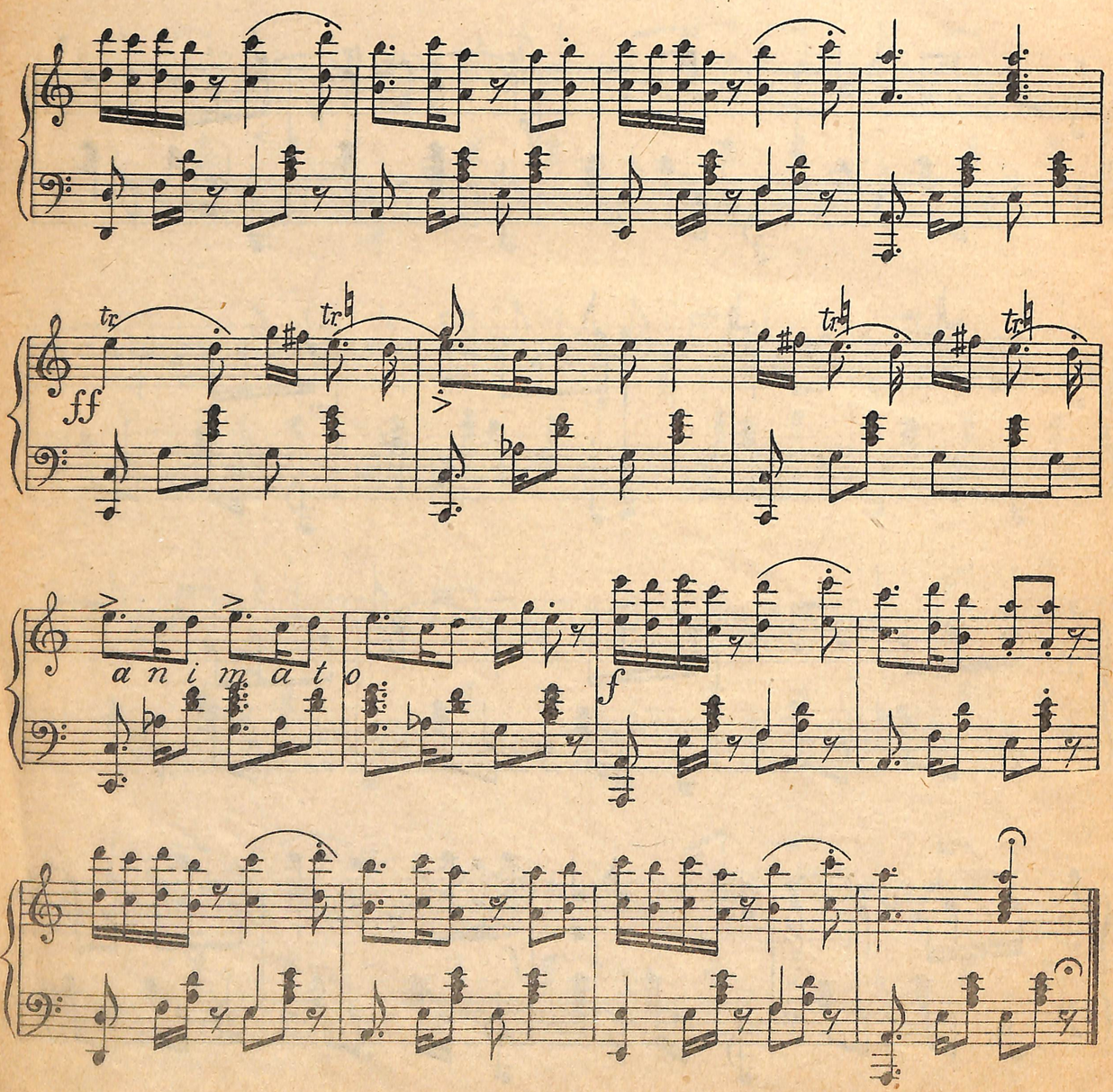

ԶՈՒՌՆԻ ՏՐՆԳԻ
Зурни тринги

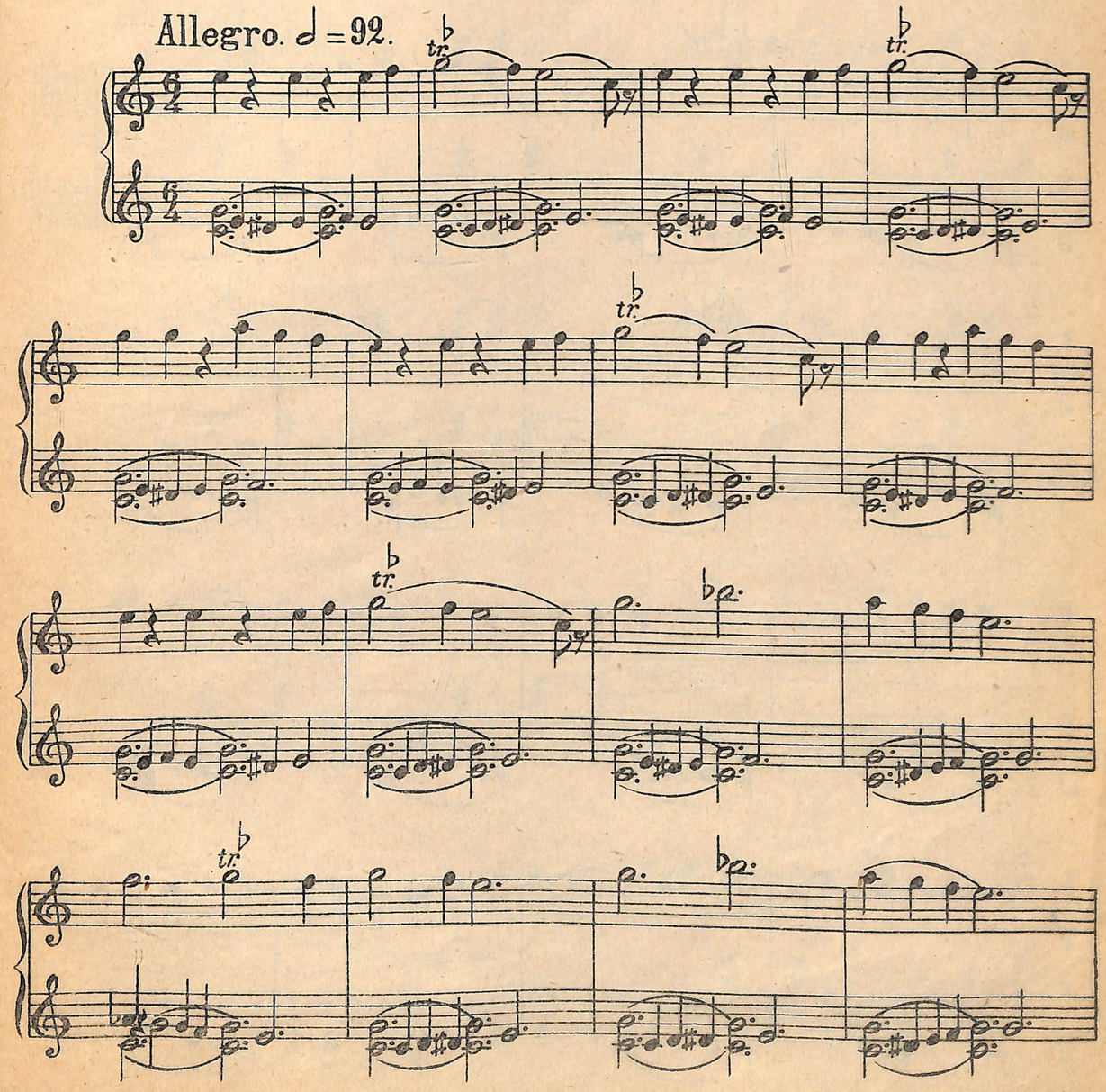

tr.

tr.

tr.

tr.

tr.

tr.

tr.

tr.

tr.

tr.

f

Ց Ա Ն Կ

1) Դյուզ պար . . . .
2) Յետ ու առաջ . . . .
3) Ֆինջան . . . .
4) Ֆատեն կիտամ . . . .
5) Վեր-վեր . . . .
6) Ռանգի . . . .
7) Յերեք կլոր պար . . . .
8) Կավկազ . . . .
9) Գյումրվա կլոր պար . . . .
10) Զուռնի տռնգի . . . .

016

41

ЦЕНА 3 РУБЛЯ

ՀՍԽՀ
ՊԵՏՀՐԱՏ

Н. ТИГРАНЯН

АРМЯНСКИЕ НАРОДНЫЕ

ТАНЦЫ

Гиз ССР Армении, Эривань

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0518994

705
Terence